

Zápis z obhajoby disertační práce

pana: Ing. PhDr. Lubora Smejtko

konané dne: 30.5. 2011

téma práce: Osídlení z doby bronzové v Kněževsi u Prahy

přítomní členové komise:

prof. PhDr. Jan Klápště, CSc. (předseda)

doc. PhDr. Lubomír Košnar, CSc.

doc. PhDr. Ivan Pavlů, DrSc.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

prof. PhDr. Petr Sommer, DrSc.

Prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc. (oponent)

omluveni:

Předseda komise p. prof. Klápště zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta. Uvedl mj., že kandidát složil všechny vysokoškolské zkoušky stanovené školským řádem a publikoval podstatné části své disertační práce, a tak splnil podmínku danou vysokoškolským zákonem.

Předseda komise p. prof. Jan Klápště v zastoupení nepřítomného školitele p. prof. Jana Bouzka představil kandidáta a seznámil komisi s jeho dosavadní vědeckou činností. Následně přečetl školitelovo hodnocení předkládané disertační práce.

Kandidát seznámil členy komise stručně s hlavními tezemi své práce. Zmínil především:

- 1) cíle a předmět práce
- 2) hlavní řešené otázky
- 3) zhodnocení nálezové situace, výzkumných metod a strategií (10 ha, 3 000 objektů, bohužel skryto na podloží)
- 4) způsob zpracování a vyhodnocení (podpořeno GA ČR)
- 5) důraz na chronologickou a prostorovou analýzu hlavní skupiny nálezů – keramiky mladší a pozdní doby bronzové (knovízská a štítarská kultura), návaznost na dosavadní poznání (prof. Bouzek, dr. Koutecký, dr. Vokolek a další)
- 6) interpretační limity nálezů a jejich analýzy (zlomky nádob, další keramické předměty, osteologický materiál, předměty z kostí, kamenné artefakty); analýza kůlových jamek
- 7) přehled vývoje osídlení na lokalitě
- 8) hlavní výsledky analýzy osídlení v mladší a pozdní době bronzové – přesnější chronologie, doklady posunů osídlení, poznatky o zástavbě sídliště (kůlové stavby), o jeho ekonomice, popř. o duchovním světě obyvatel (doloženy snad kultovní předměty)
- 9) publikační výstupy
- 10) klíčové poznatky a přínosy – (i) vyčlenění sídelních horizontů, poznatky o vývojové dynamice, (ii) relativní chronologie keramiky celého období, (iii) komplexní vyhodnocení

Poté první oponent, p. prof. Podborský, přednesl závěry svého posudku. Zdůraznil, že předkládaná práce beze zbytku splňuje všechny nároky na disertační práce kladené. Ocenil zejména rozsáhlost práce, pramenný základ práce, kompletnost a preciznost katalogu a profesionální úroveň dokumentace. P. prof. Podborský diskutoval zejména doklady osídlení

ze starší doby bronzové (unětická kultura) a následně limitovanost interpretačního potenciálu lokality dané záchranným charakterem výzkumu. Upozornil na kandidátovu snahu poznat duchovní život mladší a pozdní doby bronzové (kúlová stavba s apsidou, votivní předměty ?) a inovativní přístupy k analýze lidských kosterních pozůstatků. Dizertační práci celkově hodnotil jako přemýšlivou, kritickou a tvořivě interpretační. Oponent p. prof. Podborský práci jednoznačně doporučil k obhajobě.

Oponentský posudek nepřítomného p. doc. L. Jiráně přečetl p. doc. M. Popelka (viz oponentský posudek). Předložená práce podle oponenta splňuje všechny nároky na dizertační práci a lze ji doporučit k dalšímu řízení.

Kandidát L. Smejtek poté reagoval na hlavní připomínky oponentů, které s uspokojením komise zodpověděl. Jednalo se zejména o problémy:

- 1) ke starší době bronzové L. Smejtek nevyužil novou studii V. Mouchy (Hortfunde, 2005) pro chronologické zařazení nálezů unětické kultury (bude zohledněno v publikaci)
- 2) pohlavní určení kosterních pozůstatků na základě genetické analýzy (DNA), rozpor tradičních metod a analýz DNA
- 3) deskripční systém versus typologický přístup (stylová analýza) – kandidát zdůvodnil rezignaci na metricky přesný formalizovaný popisný přístup, který nicméně také testoval. Hlavním důvodem byla fragmentárnost materiálu a limitovanost jeho interpretačního potenciálu.
- 4) sumarizace a konečný závěr – nahrazují ho dílčí závěry u každé kapitoly

Oponent p. prof. Podborský vyjádřil uspokojení s odpověďmi L. Smejtky. Následně p. prof. Klápště jako předseda komise zahájil diskusi otázkou, jaké jsou naše možnosti pro poznání pravěkého období? Co nového se o minulosti na základě nových studií dozvídáme? Lubor Smejtek odkázal na limitovanost archeologických pramenů a na současná paradigmaty. Pan prof. Klápště pokračoval otázkou, jak nově překonávat tuto limitovanost, jaké volit nové poznávací strategie. Kandidát navrhl osnovu badatelského výzkumu, bez nichž naše poznání stagnuje.

Pan prof. Podborský se vyjádřil k současným tendencím v interpretaci archeologických pramenů a varoval před rezignací archeologů. Archeologické nálezy nelze přenechat kulturním antropologům, musí je interpretovat archeolog sám. Pan prof. Klápště se připojil, archeologie nemůže být jen kvalifikovaným řemeslem, ale vědou poznávající minulost. Do diskuze se zapojil p. prof. Sommer a p. doc. Košnar. Kandidát uspokojivě odpověděl.

Pan doc. Pavlů se vrátil k diskusi o vztahu formalizovaného popisného systému a stylové analýzy. Domnívá se, že ke stylové analýze se budeme možná ještě v něčem vracet. Následně se zeptal, jaké jsou podle kandidáta hlavní a klíčové poznatky jeho analýzy. L. Smejtek se domnívá, že ověřil nosnost dosavadních přístupů starší generace badatelů. Pan doc. Pavlů byl odpovědí spokojen.

Pan prof. Klápště uzavřel diskusi.

Vyhlášení výsledků hlasování:

počet členů komise:	9
přítomno členů komise:	6
kladných hlasů:	5

Komise navrhla udělit titul doktor Ph.D.

Zapsal: Tomáš Klír

Předseda komise: